

Kohti yhden luukun e-kirjastoa

Yleisten kirjastojen yhteisen e-kirjaston kehittäminen

YKN 17.11.2021

Virva Nousiainen-Hiiri
projektin omistaja

Suvi Sivulainen
projektipäällikkö

Kolme pääasiaa

1. Yhteistyö – eli miten digimediaekosysteemistä saadaan toimiva?
2. Sisältö on kaiken A ja O
3. Käyttäjäkokemus uudelle tasolle

Yleisten kirjastojen yhteisen e-kirjaston kehittäminen

- Rahoitus OKM:ltä, koordinointi HKIn kaupunginkirjasto.
- Nyt yhteissuunnittelu, pilotointi, kehittäminen.
 - Hankeaika 1.9.2021–31.12.2022.
 - Kehitys- ja käynnistystyötä 2023.
- Taustalla vuoden pituinen selvitysvaihe: yleisten kirjastojen digitaalisen median palvelukonseptihanke.

Projektiryhmä

Koko projektiryhmä aloittaa tammikuussa 2022

- Projektiasiantuntija / kirjastojen verkostoyhteistyö:
Seija Laitinen-Kuisma
- Projektiasiantuntija / kustannusalan verkostoyhteistyö:
- Teknologia-asiantuntija (ICT): **Joonas Pennanen**
- Projektiasiantuntija / viestintä:
- Projektipäällikkö: **Suvi Sivulainen**

Ohjausjärjestelmä hankeajalle

- Ohjausryhmä: edustus kirjastosta, Kuntaliitosta, Suomen kustannusyhdistyksestä, kirjailijakentältä
- Asiantuntijaryhmät: teknologia, sisällöt, kirjastot, ja muut mahdollisesti tarvittavat
- Vapaaehtoista verkostoyhteistyötä eri toimijoiden kesken: workshoppeja, keskustelu- ja viestintätilaisuuksia jne.

Yhteistyö – nykytila ja tarve

- Liiketoimintaketjut ovat pitkiä ja monimutkaisia.
- Kirjastot mukaan aktiiviseksi toimijaksi digimediaekosysteemiin.
- Avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisääminen.

Yhteistyö – digimediahankkeen selvitysvaiheessa tehtyä

- Palvelukonsepti- ja lisenssimalliselvitykset (Kristiina Markkula, Tommi Rissanen).
- Keskustelunavaukset kirja- ja lehtialalle.
- Aktiivisen yhteistyön ja avoimen keskustelun luominen digimediaekosysteemin tahoihin.

Selvitysvaiheen tulokset

Digimediahankkeen selvitysten yhteenveto ja suositukset on julkaistu 30.6.2021.

 KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

DIGIMEDIAHANKE

YHTEENVETO HANKKEESTA JA SELVITYSTÖIDEN SUOSITUKSISTA

Yleisten kirjastojen digitaalisen median palvelukonsepti -hankekokonaisuus

Yleisten kirjastojen / kuntien yhteisen e-kirjaston kehittämishanke

Yleisten kirjastojen digitaalisen median palvelukonseptin selvitystyö

30.06.2021

Johdanto	3
1. Kirjastot	4
2. Käyttäjät	6
3. Organisoituminen ja palvelumalli	8
Palvelumalli	9
Organisointimis- ja rahoitusmalli	10
4. Sisällöt	12
Lisenssimallit	14
Tilastot ja aineiston suosittelu	16
Aineistojen alueellinen jakautuminen	17
5. Teknologia	18
Palvelualustan tavoitearkkitehtuuri	19
Valmiiden alustojen selvitystyö	21
6. Yhteistyö	23
Verkostoyhteistyö	24
Viestintä	26
7. Suositusten yhteenveto	28
8. Testit ja kokeilut	6, 17, 21, 22
Lähteet	31
Tekijät	32

Digimediahankkeen aineistot löytyvät sivulta kirjastot.fi/digimediahanke

kirjastot.fi/digimediahanke

KIRJASTOT.fi

• Asiakkaille ja ammattilaisille

Svenska English Info Palaute Medialle Tilaa Kirjaudu

KIRJASTOT ▾

TIEDONHAKU ▾

KIRJALLISUUS ▾

MUSIIKKI ▾

UUTISET ▾

KIRJASTOPRO ▾

Hae...

Etusivu » KirjastoPro

JAA

Yleisten kirjastojen digitaalisen median palvelukonseptihanke

KirjastoPro-hakemisto A-Ö ✪

TÄSSÄ OSIOSSA

▾ Digimediahanke

Tulokset

Ohjausryhmä

▶ Tapahtumat

Tiedotteita ja tallenteita

#tulevaisuudenkirjasto

Usein kysytyjä kysymyksiä

Digimediahanke mediassa

KIRJASTO

Yhteistyö – eli miten digimediaaekosysteemistä saadaan toimiva?

- Uudenlainen yhteistyö kuntien, kirjastojen ja koko digimediaaekosysteemin kanssa.
- Kirjaston/kuntien organisoitumismallin löytäminen.
- Yhteisten etujen tunnistaminen.
- Yhteisten toimintamallien luominen.

Sisältö on kaiken A ja O – nykytila ja tarve

- E-aineistojen saatavuus vaihtelee asuinkunnasta riippuen.
- Digitaalisen murroksen tuomiin haasteisiin vastattava yhdessä; valmiita malleja ei ole.
- Yleisöä kiinnostavien, ajantasaisten sisältöjen saaminen kirjastokäyttöön on hankalaa.
- Miten saavutetaan taloudellinen tasapaino eri toimijoiden välille?

Sisältö on kaiken A ja O – digimediahank-keen selvitysvaiheessa tehtyä

- Sidosryhmien tarpeiden kartoitus; erityisesti kirja- ja kustannusalan tekijänoikeudenhaltijat.
- Hyvää yhteistyötä Suomen kustannusyhdistyksen työryhmissä.
- Keskustelun avauksia muille ekosysteemin toimijoille.

Sisältö on kaiken A ja O

- Yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa jatketaan, syvennetään ja laajennetaan.
- Yhteistyömallit verkostoyhteistyönä: kirjasto ja kaupallinen kenttä eivät kilpaile keskenään!
- Miten saavutetaan taloudellinen tasapaino?
- Fokuksessa erityisesti lisensioinnin kehittäminen ja hybridilisenssin testaaminen.

Tutkimus:
**44 % vastanneista piti kirjaston e-
kirjapalveluiden tärkeimpänä ominaisuutena
niiden riittävää laajuutta.**

**TNS Kantar, 2021*

Käyttäjäkokemus uudelle tasolle – nykytila ja tarve

- Käytössä nyt useita, keskenään vaihtelevasti nimettyjä ja eri tavoin toimivia palveluita yleisten kirjastojen kautta. Tämä tekee niiden käytöstä sekavaa ja vaikeaa.
- Käyttäjä hakee aineistoa, mutta ei pääsekään siihen käsiksi, koska hänellä on käytössään väärä kirjasto.

Käyttäjäkokemus uudelle tasolle – digi- mediahankkeen selvitysvaiheessa tehtyä

- Käyttökokemuskonsultin selvitys (Joakim Schonert): laaja gallup ja testaukset erilaisilla alustoilla.
- Tarjolla olevien alustojen käytettävyys- ja käyttökokemustestaukset (Harri Heikkilä).
- Koronan vuoksi fyysiset työpajat estyivät, mutta hyviä tuloksia myös virtuaalipajoista.

Käyttäjäkokemus uudelle tasolle

- Kiinnostavaa sisältöä oltava riittävästi.
- Oltava myös mahdollisuus kirjastolaisten asiantuntemuksen hyödyntämiseen: suosittelut, nostot, kuratointi.
- Kaikille yhteinen digikirjastotunnus.

Yleisten kirjastojen yhteisen e-kirjaston kehittäminen

- Hanke jakautuu useampaan osaprojektiin:
 - Sisällöt
 - Yhteinen e-kirjasto (yleiset kirjastot ja kunnat)
 - Teknologia
- Rekrytoinnit meneillään nyt.
- Pilotteihin pyritään pääsemään 2022 loppuvuodesta.

Kiitos!

Virva Nousiainen-Hiiri

Kirjastoverkon yhteisten palveluiden päällikkö,
Helsingin kaupunginkirjasto

Suvi Sivulainen

projektipäällikkö

Yleisten kirjastojen yhteisen e-kirjaston kehittäminen